

BESIGHEIDSTUDIES

GRAAD 11

Olimpiade Vraestel

Ronde Twee

Punte: 30

Tyd: 1 uur

Datum: 2 Augustus 2023

Instruksies

1. Vul antwoorde in op die ANTWOORDBLAD.
2. Onthou om jou persoonlike inligting volledig in te vul op die ANTWOORDBLAD.
3. Die ANTWOORDBLAD het 3 afdelings, maak seker dat jy die korrekte vak kies.
4. Elke vraag het 3 moontlike antwoorde (A B C D)
Slegs een antwoord is korrek.
Kleur die antwoord sirkel volledig in.
5. Sterkte!

PROVERTO EBW OLYMPIADE 2023 – GRAAD 11

VAK: Besigheidstudies

Onderwerp: Invloed en beheerfaktore wat die sake-omgewings beïnvloed

Gebruik die uittreksel hier onder en beantwoord Vrae 1 en 2.

Suid-Afrika se werkloosheidskoers in die eerste kwartaal van 2023 is op 32,9 % aangeteken en is van die hoogste ter wêreld.

([https://www.statssa.gov.za/?p=16312#:~:text=SA%20labour%20marketeyond%20unemployment%20%E2%80%93%20Time%2DRelated%20Underemployment%20in%20the%20SA%20labour%20market,the%20highest%20in%20the%20world.](https://www.statssa.gov.za/?p=16312#:~:text=SA%20labour%20marketeyond%20unemployment%20%E2%80%93%20Time%2DRelated%20Underemployment%20in%20the%20SA%20labour%20market,the%20highest%20in%20the%20world.,), besoek 2023/06/08)

1. Werkloosheid is 'n makro omgewingskwessie. Hoe beïnvloed dit die mark-omgewing?

- A Minder belasting is vir die regering beskikbaar.
- B Minder kliënte is beskikbaar, aangesien minder besteebare inkomste beskikbaar is.
- C Daar is 'n toename in kliënte namate die vraag na goedere toeneem.
- D Geen effek op die mark-omgewing nie.

2. Werkloosheid is 'n makro omgewingskwessie. Hoe beïnvloed dit die mikro-omgewing?

- A Toename in produksie namate die vraag na goedere en dienste toeneem.
- B Afname in produksie namate die vraag na goedere en dienste toeneem.
- C Toename in produksie namate die vraag na goedere en dienste afneem.
- D Afname in produksie namate die vraag na goedere en dienste afneem.

3. Watter van die volgende bestuursvlakke sal dag-tot-dag besluite neem?

- A Operasionele bestuur.
- B Funksionele bestuur.
- C Top-vlak bestuur .
- D Al die bogenoemde.

4. Die bestuur het geen beheer oor die _____ omgewing nie.

- A mikro
- B interne
- C makro
- D Al die bogenoemde.

Onderwerp: Aanpassing by uitdagings in die sake-omgewings

5. Watter van die volgende is ingevolge die Wet op Verbruikersbeskerming NIE 'n reg nie?
- A Die reg op privaatheid.
 - B Die reg op veilige werksomstandighede.
 - C Die reg om te kies.
 - D Die reg op billike bepalings en voorwaardes.
6. Watter tipe risiko sal dit wees indien debiteure nie skuld terugbetaal nie?
- A Finansiële risiko.
 - B Land risiko.
 - C Omgewingsrisiko.
 - D Operasionele risiko.
7. Die risiko dat 'n nuwe politieke party ingestem word om die land te regeer en dus hoër belasting kan instel, kan as watter tipe risiko gesien word?
- A Reputasie risiko.
 - B Land risiko.
 - C Omgewingsrisiko.
 - D Strategiese risiko.
8. Watter tegniek sal Checkers waarskynlik gebruik wanneer die maatskappy uitdagings uit die markomgewing ontleed?
- A Gebalanseerde telkaart.
 - B PE²STLE.
 - C Waardeketting analise.
 - D Porter se Kragte-model.

Onderwerp: Sosio-ekonomiese kwessies

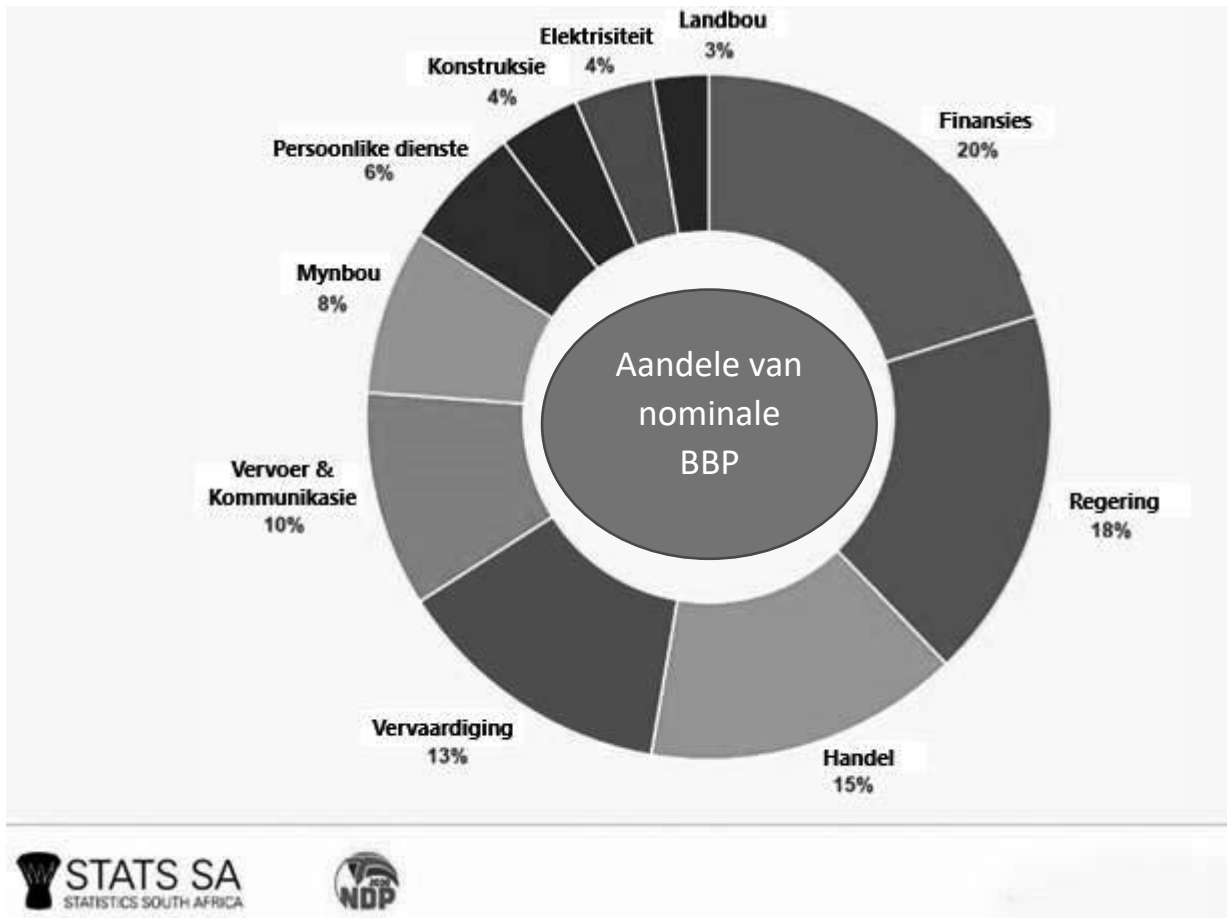
9. _____ van die Suid-Afrikaanse volwasse bevolking is ten volle teen COVID ingeënt.
- A Tussen 10 en 15%
 - B Tussen 29 en 32%
 - C Tussen 35 en 40%
 - D Tussen 42 en 45%
10. Ongeveer _____ huise is verwoes omdat die gemeenskap tydens die oorstromings in Februarie 2023 naby die Vaalrivier gebly het.
- A 40
 - B 60
 - C 200
 - D 1 300

11. Wanneer Pick n Pay moet besluit aan wie hulle hul ondersteuning vir KSV-programme gaan gee, sal dit _____ verantwoordelikheid wees.
- A diskresionêre
 - B etiese
 - C wetlike
 - D ekonomiese
12. Die tipe entrepreneur wat daarop gemik is om gemeenskapsprobleme op te los.
- A Sosio-preneur
 - B Tender-preneur
 - C Tegno-entrepreneur
 - D Eko-preneur
13. Watter van die volgende stellings fokus nie op die voordele van 'n KSV-program in 'n besigheid nie?
- A KSV doen afbreuk aan 'n besigheid se hooffokus om wins te maak.
 - B Besighede met 'n KSV-program ontvang beter ondersteuning van die gemeenskap.
 - C KSV-programme help besighede om op hul impak op die omgewing te fokus.
 - D KSV-programme verhoog die lewenstandaard in gemeenskappe.

Onderwerp: Sake-sektore

14. Vul die ontbrekende inligting in vir die onderstaande stelling wat deur Stats SA gepubliseer is.
- Die _____ nywerhede was die belangrikste dryfvere vir groei aan die aanbodkant van die ekonomie.
- A landbou en mynbou
 - B bankwese en kleinhandel
 - C onderwys en infrastruktuur
 - D vervaardiging en finansies
15. Die besluit van graderingsagentskappe om Suid-Afrika tot rommelstatus af te gradeer, sal verhoogde voedsel- en petrolpryse beteken. Hierdie uitdaging sal as 'n _____ invloed beskou word.
- A etiese
 - B ekonomiese
 - C tegnologiese
 - D wetlike

Gebruik die onderstaande statistieke en beantwoord Vraag 16.

16. Watter is die TWEE grootste bydraende primêre sektorbedrywe tot ons totale BBP in Suid-Afrika?
- A Finansies op 20% en Regering op 18%.
 - B Vervoer en kommunikasie op 10% en Vervaardiging op 13%.
 - C Landbou op 3% en Mynbou op 8%.
 - D Handel op 15% en Regering op 18%.
17. Indien die Suid-Afrikaanse rand depresieer, is dit 'n _____ vir uitvoerders en 'n _____ vir invoerders.
- A bedreiging, geleentheid
 - B geleentheid, bedreiging
 - C bedreiging, bedreiging
 - D geleentheid, geleentheid

Onderwerp: Vorms van Eienaarskap

18. Die meeste entrepreneurs sal 'n lening benodig om 'n nuwe sakeonderneming te finansier. Wat was die repokoers in Suid-Afrika aan die einde van 26 Mei 2023?
- A Tussen 1% en 2%.
 - B Tussen 2% en 3%.
 - C Tussen 5% en 6%.
 - D Tussen 8% en 9%.

Gebruik die onderstaande inligting om Vrae 19 en 20 te beantwoord.

Nuwe Wimpy Franchisenemers kan verwag om tussen R1,9 miljoen en R2,5 miljoen en 'n aanvanklike franchisenemerfooi van R114 300 (BTW uitgesluit) te betaal. Daar word ook van Franchisenemers verwag om 7% van hul omset in bestuursfooie en 5% van hul omset in tantieme te betaal.

(<https://businesstech.co.za/news/business/250849/14-food-franchises-that-cost-less-than-r2-million-to-open-in-south-africa/>)

19. Hoeveel BTW sal op die aanvanklike franchisefooi vir 'n nuwe Wimpy-afsetpunt betaal word?
- A R5 715
 - B R17 145
 - C R16 002
 - D R37 500
20. Wat is die persentasie van die omset wat elke Franchisenemer aan Famous Brands betaal?
- A 5%
 - B 7%
 - C 12%
 - D 15%

Onderwerp: Kreatiwiteit en Probleemoplossing

21. Watter van die volgende kan 'n struikelblok vir kreatiewe denke wees?
- A Gebrek aan slaap.
 - B Roetine denke.
 - C Bestuurder wat idees ontmoedig.
 - D Al die bogenoemde.
22. Die volgende uittreksel is 'n voorbeeld van watter tipe teorie wat in ag geneem moet word wanneer kreatiewe denke in 'n diverse werkplek toegepas word?

Die gees van die Afrika-wêreldbeskouing sluit heelheid, gemeenskap en harmonie in, wat diep in kulturele waardes vasgevat is.

- A Inheemse denke.
 - B Kragveldanalise.
 - C Aansporingsdenke.
 - D Beperkende kragte.
23. Watter van die volgende aktiwiteite is in "Oorspronklikheid" in die vier-pilaar benadering tot kreatiwiteit ingesluit?
- A Om iemand anders se idees te gebruik.
 - B Om iets unieks te skep.
 - C Om detail/besonderhede by die idees wat gegenereer word te voeg.
 - D Geen van die bogenoemde nie.
24. 'n Probleemoplossingstegniek wat 'n visuele voorstelling van verskillende uitkomst aan 'n enkele gebeurtenis gee, kan na verwys word as 'n _____
- A Voordele en Nadele tegniek.
 - B Porter se Ses Kragte-model.
 - C Besluitnemingsboom.
 - D Waardeketting analise.
25. Om die rol van die duiwel se advokaat te speel, is tydens konflik funksioneel omdat _____
- A dit gebreke in die voorgestelde plan van aksie kritiseer.
 - B dit analitiese denke aanmoedig.
 - C dit doelbewus kritiek vra en dus debat en verskillende menings ontlok.
 - D Al die bogenoemde.

Onderwerp: Professionaliteit en Etiek

26. Watter van die volgende sal navorsing oneties maak?
- A Verwysing in alfabetiese volgorde en nie numeriese volgorde nie.
 - B Verseker dat vrae nie meer as een vraag/antwoord bevat nie.
 - C Plagiaat van die inhoud van die navorsing.
 - D Al die bogenoemde.
27. Watter een van die volgende is die raamwerk wat professionele en etiese gedrag van regeringsamptenare verseker?
- A WBV
 - B WBDV
 - C COIDA
 - D Batho Pele
28. 'n _____ word benodig as PnP nuwe werknemers aan die etiese kode van die onderneming wil bekendstel.
- A Opvolgplan
 - B Afname strategie
 - C Induksieprogram
 - D Dissiplinêre prosedure

29. 'n Onderneming wat wettige maniere vind om sy belastinglas te verminder, beoefen _____
- A belastingvermyding.
 - B belastingontduiking.
 - C belastingaftrekking.
 - D belastingverlaging.
30. 'n Etiese teorie wat verklaar dat 'n morele optrede een is wat die nut of geluk daarvan vir die grootste aantal mense maksimeer.
- A Beginselgebaseerde teorie.
 - B Gevolggebaseerde teorie.
 - C Nuttigheidssteorie.
 - D Deuggebaseerde teorie.